

π h
1210

DISSERTATIO HISTORICA,
DE
JUDÆO NON-
MORTALI,

Quam
ADJUVANTE DEO IMMORTALI,

CONSENSU
Amplissimæ Facultatis Philosophicæ,
Certaminis publici argumentum facient

PRÆSES
M. CHRISTOPHORUS
SCHULTZ,

Regiom. Pruss.

ET

RESPONDENS

MARTINUS Schmiedl

Slavia Pomer.

SS. Theol. & Philos. Stud.

IN AUDITORIO PHILOSOPHORUM,

Ad diem XXVI. Januar.

Anno M DC LXXXIX.

REGIOMONTI,

Typis FRIDERICI REUSNERI, SER. ELECT. BRAND.
ET ACADEM. TYPOGR. HEREDUM.

Anno 1693.

7683
II h
1210

Q 32

DISSERTATIO HISTORICA

DE MORTALI

ADPHANTIA

CONSENSU

M. CHRISTOPHORUS

SCHULTZ

MARTINUS SCHMIDT

IN ABBATIA

ANNO 1733

ET AGENTIA

ANNO 1733

Mnes humani casus sub incertæ fortis militant vexillo. Si nascitur in fans, licet quis struat fallacesastrologorumdomos, & inquirat, sitne futurus dives an pauper? Sanus an infirmus? doctus num indoctus? erunt omnia incerta, præter mortis eventum, qui certissimus. Illud est armorum mortis insigne: *Nemini parco.* Refert. Valer. Maxim. L. VII. c. II. de Anacharside, quod leges dixerit similes esse araneorum telis, in quibus infirmiora animalia hærent, valentiora percurrunt. Lex illa mortis universalissima stringit debiles item ac fortes, humiles ac superbos.

*Pallida mors aque pulsat pede pauperum tabernas,
Regumq; turres.*

inquit Horat. lib. I. Carm. Od. IV. Excogitarunt humanâ industriâ medium quo famæ suæ æternitatis umbram conciliare solent eruditi. *Studiis tuis te nunc immerge alius, & produc memoriam aliquo scripto. Hoc enim unum est in rebus humanis opus, cui nulla tempestas noceat, quod nulla consumat vetustas,* scribit Senec. de consol. ad Polyb. c. XXXVII. Hac de re sibi gratulatur Horatius verbis ornatis pariter ac copiosis;

*Exegi monumentum ære perennius,
Regalique situ pyramidum altius:
Quod nec imber edax, aut aquilo impotens
Possit diruere, aut innumerabilis
Annorum series, & fuga temporum.
Non omnis moriar:*

lib. III. Carm. Od. XXX. Interim & sapienti mors adest: cui velit, nolit vacandum est. Ægyptii domos exiguas, sepulchra verò ædificarunt ampla. Hujus facti rationem dederunt, quod diu in sepulchris, breviter in dominibus se commoratorios esse sciant, ut tradit Cic. in Tuscul. Hanc mortis legem Seneca omnibus natis datam putat. *Ex illo die quo homo primum lucem vidit iter mortis ingressus est, accessitque fato propior; Et illi ipsi qui adolescentiæ adduntur anni, vitæ detrahuntur.* de consol. ad Marc. c. XI. Chrysostronus Tom. III. Homil. de Fid. & Sp. S. latius adhuc illam extendit: *Non solum, inquit, qui vivunt mortis sententia feriuntur, sed & illi qui nati non sunt.* Attamen Salvatorem nostrum tempore

tempore passionis, privilegium, de non moriendo, concessisse Judæorum alicui, tradunt varii. Quid veritatis relatio ista contineat, ostendemus.

§. II.

Referunt nonnulli, fuisse tempore passionis Christi hominem natione ac genere Judæum, qui Hierosolymis fortunarum suarum habuerit sedem. Cum vero Salvator noster meritissimus ad montem Calvariae deductus, sub crucis pondere gemiscens, ad fores ejus quietis gratia subsistere voluerit, hominem illum nequissimum, bajulo huic dulcissimo affectatam denegasse quietem, quin minis ac verberibus gressum citius continuare coegisse, adeo ut Dominus noster crucifigendus iratus, huic dixerit nebulo- ni: Erit mihi tandem quies, tu vero nequitiae gravissimas dabis poenas, qui ad extremum usque judicii diem hanc sentire non poteris. Hinc factum est ut Judæus ille adhuc superstes, per totum terrarum orbem irrequietus oberret. Ad tres redigi possunt classes, qui hujus Judæi mentionem fecerunt. Alii enim verissimam credunt esse historiam, sic ut ne minima de hac relatione sit habenda dubitatio. Primus qui hujus sententiae tueretur partes, est Matthæus Paris. Fuit is Monachus scripsit Historiam Anglicanam majorem, in qua satis proluxa de Judæo illo refert sequentibus: „Archi-Episcopus quidam Armenia in Angliam veniens, interrogatus de „Josepho viro illò de quo frequens sermo habetur inter homines, qui „quando passus est Dominus (præsens fuit & locutus est cum eo, qui ad „huc vivit in argumentum fidei Christianæ.) Si illum aliquando viderit, „vel de eo quicquam audiverit. Respondit Archi-Episcopus, adferens rem „gestam seriatim, & potest ea miles quidam Antiochenus de familia ejus, qui „interpret illius erat -- -- dixit lingua Gallica: Benè novit Dominus „meus hominem illum, & paulo ante, quam iter arriperet ad partes occi- „dentis idem Joseph in Armenia comedit ad mensam Domini mei Archi- „Episcopi, quem multoties viderat & audiverat loquentem. Et postmo- „dum interrogatus de rebus gestis inter Dominum Jesum Christum & eun- „dem Joseph, respondit: Tempore passionis Jesu Christi, cum captus à Ju- „dæis in Prætorium adductus fuisset: ante Præsidem Pilatum, ut judicaretur „ab ipso, accusantibus ipsum constanter Judæis, cum Pilatus nullam causam „mortis in eò invenisset, dixit ad eos: accipite eum vos, & secundum legem „vestram judicate ipsum; Sed tandem invalescentibus clamoribus Judæo- „rum, Pilatus iis dimisit Barrabam, ad petitionem illorum, & tradidit iis Je- „sum, ut crucifigeretur, Transientibus autem Judæis extra prætorium, cum venisset

venisset ad ostium, Cartaphilus prætorii ostiarius & Pontii Pilati, cum⁶⁶
per Ostium exiret Jesus, pepulit eum pugno contemptibiliter post tergum,⁶⁶
& irridens dixit: Vade Jesus citius, vade quid moraris? Et Jesus severo ocu-⁶⁶
lo & vultu respiciens in eum dixit; Ego vado, & expectabis donec veniam;⁶⁶
juxta verbum Domini, expectat adhuc Cartaphilus ille -- versatur in la-⁶⁶
chrymis & timore Domini, metuens semper, & suspectum habens adven-⁶⁶
tum Jesu Christi in igne seculum judicaturi, ne ipsum in ultimo examine⁶⁶
inveniat iratum, quem in passionem properantē irridens ad dignam pro-⁶⁶
vocavit ultionem. Veniunt ad eum multi de remotis mundi partibus,⁶⁶
delectantes in ejus visione & confabulatione, quibus, si sint viri aventici,⁶⁶
de rebus interrogatus breviter quæstiones solvit. Munera omnia sibi re-⁶⁶
spuit sibi oblata, victu moderato & vestitu contentus. In hoc semper ponit⁶⁶
spem salutis suæ, quia ignorans deliquit, dicente Domino & orante; Pater⁶⁶
ignosce illis, quia nesciunt, quid faciunt. fol. 339. 340. & 827. Hunc secu-⁶⁶
tus autor Scripti anonymi, cujus titulus: *Relation* oder *Kurzer Be-*
richt von zween Zeugen des Leidens / unsers geliebten Heylandes JESU
Christi / derer einer ein Heide / der ander ein Jude &c. Chryso-
stomus Dudulæus in *relation. Germanic.* quam publici juris fecit Anno
MDC XLV. Joh. Georg. Hadeck. palatinus olim Pastor. A. MDC LXXXI.
aliquot pagellas typis subjici curavit hac inscriptione: *Nathanieli Chri-*
stiano relation eines Wallbruders mit Nahmen Abasverus ein Jude /
welcher bey der Creuzigung des HErrn Christi gewesen / und von da
annoeh herrumb wallen und leben sol. His addi possiet testimonium
ex antiquis manuscriptis, quod ipse legit & refert. M. Johann. Sebastian.
Mitternacht in dissert XIX. in locum Joh. c. XXI. v. 22. pag. 405.

§. III

Aliis suspecta videntur omnia. Hinc suspendum judicium, nec certi
aliquid determinare audent. Ita sensit olim Thomas Bartholinus de latere
Christi aperto c. VII. *Fidem bujus amplioem ne quasiveris, ne te ad*
relationes bujus Sutoris Polytropi amandem, qui nuperis annis maxi-
mam Europe partem emensus incerto solo, perenni adhuc vita fertur
oberrare, aut ante ostium suum Hierosolymis denegata Christo sub
crucis oneri labenti quietis, perpetuas luat pœnas inquiete. De cujus
hominis veterani fide nihil ausim determinare, quanquam etiam in
publica nonnullorum acta sit relatus, plusque fidei habeam narratio-

num veritati, quam ipsius referentis. Vel enim monstrum sit hominis, vel spectrum inferorum, vel superum apparitor, quod iudicium ad clariorum tribunal remitto, ne longius causa mea me provehat momentum. Eadem tradit Henricus Bangertus in Comment. de ortu vita & excessu, Antonii Coleri Jcti Lubecensis cujus verba sunt sequentia: Si quid doctrinae eximium, aut usu egregium se inter legendum offerret, non raro etiam si quid insolitum, aut rarum, in vita occurreret, ipse in rei memoriam in Commentarios suos studiose retulit, & quam plurimis, ut nunc unum adducam, die XIV. Januarii Anno M DC III. adnotatum reliquit, Lubeca fuisse Judaeum illum immortalem, qui se Christi crucifixioni intersuisse affirmaverit; De quo Judaeo quid sentiendum sit, merito aliorum relinquo iudicio atque ad alia transeo. Hujus sententiae etiam est Johann. Cluverus in Epitome Historiarum totius mundi pag. 759. & 760.

§. IV.

Alii tandem, quibus prima Sapientiae lex est non temere credendum, relationem hanc apertam redolere fabulam dicunt. Hanc defendit opinionem Julius Caesar Bulengerus in Historia sua temporis fol. 357. Fama datum id temporis, Judaeum Christi temporibus aequalem mille jam, & amplius annos toto terrarum orbe vagum & errorem sine cibo & potu palari, à Deo ejus poena damnatum quod ex fece verperarum primus Christum cruci suffigendum, Barrabam latronem ab unca & crucis terrore vindicandum exclamaverit, mox cum Christus onere crucis anbelans ad officinam ejus qui cerdo erat interquisceret, cum verbi acerbitate eum amandaverit, cui Christus: quia tantillum quietis mihi invides, quiescam, & tu irrequietus errabis, ac mox dicto ocyus recordem & vagum tota urbe errasse, inde errores suos ad hunc usque diem toto orbe continuare. Eum ipsum esse qui visus fuerit Amburgi Anno M D LXIV. Credat Judaeus Apella; Hominem id temporis cum Parisiis argerem, non vidi, nec de eo satis certis autoribus audivi. Huic subscribunt D. Johann. Conrad. Dannhauer in Dramat. S. sive Christeide Theat. II. Phantas. I. In Christo - Sophia pag. 439. Item in Lact. Catech. part. V. concione LVII. pag. 1379. D. Aegidius Strauch. collegio privato Witteberge habito in Histor. Ecclesiast. tit. de immortalis Judaeo. Item in Concionibus habitis Gedani Evangelicis Dominica Letare fol. 442. D. Caspar Sagittarius in Harmonia Hist. pass. Jesu Christi part. II. pag. 725. Johann. Hnei

Heinricus Hottingerus in *Hist. Ecclesiast. part. III. pag. 540.* Nicolaus Heldvaderus in *Sylva Chronologica circuli Baltici part. II. pag. 271.* Johann. Hornbeck. *de convincendis Judæis prolegom. §. V.* M. Johann. Sebastian. *Mitternacht dissert. XIX.* Johann. Christophorus Rumetschius in *Schediasmate Historico-Theologico pag. 97.* M. Gottfried Thilo in *Meletemate historico de immortalitate Judæo.* His addi meretur Rudolphus Bortoreus *Comment. histor. L. XI. pag. 305.* ubi mentem suam de Judæo illo his explicat verbis: *Vereor ne quis nugarum anilium probro me afficiat, siquæ tota Europa narratur de Judæo coævo Servatoris Christi fabulam huic pagine inseram, nihil tamen vulgatius & nostratum vernacula, historia hoc profiteri non erubuit. Sic qui prius annales nostros scripserunt ad stipulatores habeo ---- eum non uno seculo in Hispania in Italia, Germania visum fuisse, atq; agnitum hoc anno eum ipsum esse, qui visus Hamburgi Anno MD LXVI, Plura de eo vulgus comminiscitur, ut audax est ad rumores, quos ego ne quid indictum sit refero.*

§. V.

Ultimæ sententiæ veritas aliquot defendi potest rationibus, quarum potissima à silentio petitur historicorum. Sane Evangelistæ fideliter notaverunt ea, quæ circa Salvatoris nostri gesta sunt passionem, nec tamen verbo hujus Judæi mentionem fecerunt. Josephus, qui propter fidele de Salvatore nostro testimonium magni faciendus, itidem nihil notavit. Eusebins Pamphilius, Episcopus Cæsariensis decem, Socrates Septem, Theodorenus quinque, Sozomenus novem libris Historiam tradiderunt. Hi tanta religione, ne dicam superstitione notaverunt facta, ut etiam veris nonnunquam interposuerint falsa. Eusebii Historiam continere falsa notavit Caspar Hedio cit. Abrahamo Sculteto in *Medull. Patr. part III. pag. 6.* *Sozomeni Historiam Sedes Apostolica recipere recusat quoniam multa mentitur* inquit Gregor. M. L. VI. *Epist. c. CXCIV. fol. 889.* Nicephoro in delitiis fuere fabulæ, sit ut illum Isaacus Casaubonus exercitatione I. ad apparatus annal. Baronii numero XXV. autorem sine dubio vanissimum, futilissimum, & fabulosissimum dicat Conf. Camerarius in *c. XI. Job. p. 267.* D. Martin. Chemn. *Exam. Concil. Trid. f. 668. 686. 689.* D. Johann. Meisnerus *de persecut. Christ. §. XI.* D. Conrad. Hornejus *Compend. Hist. Eccl. L. I. c. I. p. 4. It. c. IX. pag. 43.* D. Pappus i *Epit. Hist. Eccl. nem. I. pag. 51.* Nullibi tamen hujus Judæi apparent vestigia. Tota Patrum

ætas (quam Kekkermannus L. III. Syst. Logici c. VIII. ad temporâ usque Augustini describit. Ivvelus contraHardingium, Mylius contra Austriaicum quendam pontificium, ad tempora usque Gregorii durasse putant. D. Johann. Behm. in Disput. Theolog. disp. I. numero LXXX. ad Seculum VII. post Christum natum deducit. Alii decem Secula tribuunt Patrum ætati, Gerh. Joh. Met Theol. Stud. p. 281. ad Seculum XII. Patrum extendit senem) hunc nescivit Judæum. Cum ergo in tota antiquitate, nec vola uspiam restet, nec vestigium, temerarium est, relationem hanc omni fundamento destitutam animo concipere. *Certè hi Scriptores veteris ætatis, non omisissent si scivissent, scivissent omninò rem si fuisset. vid. Melchior Canus. L. II. loc. commun. c. V.*

§. VI.

Nec est, ut excipiant, fabulæ hujus Patroni, à silentio ad negationem vitiosè concludi: Res enim est magni momenti in toto Orbe unum oberrare hominem non mortalem. Quin ipse Matthæus Paris in Histor. fol. 827. illum inter mundi mirabilia refert. In hujusmodi verò reb9 silentiū, si ejus nulla subsit ratio, valet pro negatione. *Prima lex Historico data est, ne quid falsi dicere audeat, deinde ne quid non audeat, ne qua suspicio gratiæ sit inscribendo, ne qua simultatis.* vid. Cicero de Orat. Polydor. Vergil. L. I. de Invent. Rer. XII. p. 41. Huc referri possunt illa Joh. Musæi de ratione argumentandi à testimonio Historicorum; *Autor probatus esse debet extra favorem & odium constitutus, & non perfunctorie nec incidenter, sed ex professo in Historia alicujus descriptione occupatus. Videtur insuper requiri, ut res, de cujus veritate disputatur, non sit vulgata & levis, sed magni momenti, quam nosse posteritatis multum interest, & que illo tempore quo gesta est cuius poterat innotescere.*
-- *Sic de donatione Constantini M. ab Historicorum Silentio commentitiam esse infertur -- cum nulla Silentii causa appareat.* Valere argumentum illud imprimis in Historicis à Silentio ad negationem, probavit Schokius in fabula Hamelensium part. III. c. I. pag. 178. Rupertus observ. in Syuoplin Befoldi c. XVIII. p. 677. Famæ datum erat Seculo secundo & sequentibus post N. C. Interpretes Græcos LXXII. singulos in peculiari cellula inclusos Scripturæ reliquisse editionem Græcam. Contra hos Hieronymus calamum strinxit, inferendo à Silentio Historiæ antiquæ ad negationem; *Nescio quis primus autor septuaginta cellulas suo mendacio exstruxerit, quibus divisi eadem scriptitaverint*

CURIO

cum Aristaus eiusdem Ptolemai *Ἐσπερίωνος* & multa post tempora Josephus nihil tale retulerit, sed unà Basilica congregatos contulisse scribant. Præf. in Petatevch. Hunc secuti Masius præf. in Græcæ editione Josue. Titelmannus prolog. apolog. pro ed. in vulgata, Bellarm. lib. II. de Verbo Dei c. VI. Hottingerus qui in thesauro philog. lib. I. c. III. quest. XIII. pag. 348. cellulas à fabulosis Thalmudistis estructas esse scribit. Confer. Sixtinus Amama in Anti-barbaro biblico lib. I. fol. 1. Gerhard. in Exeg. Loc. Theol. §. 507. Item Confession. Cathol. lib. II. speciali part. I. art. I. c. II. pag. 128. Daniel Chamier. Panstratia Cathol. Tom. I. fol. 462. & seqq.

§. VII.

Antiquis temporibus adeo inusitatum non erat, rebus fictis Christianam doctrinam insinuare, ac interdum confirmare. Julianus Apostata Scholas claudi iussit ne fortè Christianis imbuti principis, Ethnico furori resistere valerent, prout testatur Ruffinus L. I. H. E. c. XXXII. Socrates lib. III. c. XIX. Sozomenus L. V. c. XVII. Apollinarii autem Pater & filius, huic malo succurrere laborarunt, carminibus sanctam exhibendo Scripturam. Pater enim omnem Hebræorum historiam ad Saulem usque Heroico carmine conscripsit, & Comœdias ac tragœdias ad Poetarum Græcorum imitationem composuit. vid. Mieræl. Synt. H. E. lib. II. Sect. II. pag. 442. Filius ex N. T. Evangelia & Scripta Apostolorum in dialogorum Platoniorum coegit formam, teste Soerate in H. E. Hi Poetarum more veris inseruerunt ficta, adeo ut hinc etiam adscribi soleat inventio de Christophoro M. cujus explicationem tradunt sequentem: Ac si Christophorus ille denotet Ecclesiæ Præconem, qui magnus esse debet ac grandi corpori, h. e. magnanimus perinde ac fortis Gestare puerum h. e. Salvatoris nostri circumferre doctrinam. Describi ac delineari consuevit in mediis aquis, ubi simul ingentes belluæ ipsi insidias struunt; quo pericula Sacerdotum ac Ecclesiæ hostes indicarunt; Panis quem in pera feruam circumfert, specialem Dei ac certissimam erga concionatores denotat providentiam. Senex qui in litore cum lychno præcedens pingitur, Scripturam S. adumbrare debet, quæ lumine proprio concionatoribus justam aperit viam. vid. Nicol. Selnecc. part. III. exam. ordinand. de lege moral. pag. 30. Illa tamen tempora tanta infecuta est barbaries, ut ficta à veris non dignoscere didicerint. Verè talem existisset martyrem putat Serarius Litan. II. pag. 84. Bouldocus L. I. de Ecclesia ante legem c. IX.

pag

pag. 53. Christophori hujus dentem molarem qui pugno major fuit, se vidisse testatur Ludovicus Vives ad Augustini *L. XV. de Civitate Dei c. IX.* Jacob. Bidermann. *L. I. Epigramm. LXXXIX.* sequenti huic parentat carmine:

*Limina Christophorus stellata viderat aula
Grandior; ad vastam limina parva domum
(Nam brevis angustos arctabat janua postes
Nec similis Magni porta Gigantis erat)
Territus ergo, Poli caperet me regia, dixit;
Janua mensura si foret apta mea.
Utendum ingenio est; humerotenus altior exsto,
Perq; humiles cervix, non subit alta fores.
Iste aliquis, strictoque caput divellite ferro,
Vertice transiri porta minore potest.
Protinus excelsa caput à cervice resictum est;
Magnaq; Christophorus jam minor astra subit.
Ingenium in multo quid quaris turba cerebro?
Plus sapit abjecto Christophorus cerebro.*

§. VIII.

In hunc usque diem Christophorus ille martyr fuisse creditur, cujus auxilium Pontificii sequentibus implora parati: *O Glorioso Martyr Christophore, sis memor nostri ad Deum omni hora, & tuere sine mora, corpus sensum & honorem conserva, qui cæli florem meruisti hic portare, intra ulnas ultra mare, nos per tantam dignitatem, fac vitare pravitatem, & amare corde toto Deum vere laude, voto, præ cunctis mundanis istis, & ut post mundi hujus tristis blandimenta, te presente perducamur ad Cæli regnum.* vid. Chemnit. Exam. Concil. Trident. de invocat. Sanct. fol. 582. Citavi merentur verba Apologiæ August. Confess. ex articulo IX. de invocatione Sanctorum in lib. Symb. pag. 230. Christophorum pinxit aliquis vir prudens ut significaret per allegoriam, magnum oportere robur animi esse in his qui ferrent Christum; hoc est qui docerent Evangelium; aut confiterentur, quia necesse sit subire maxima pericula. Deinde stolidi Monachi apud populum docuerunt invocare Christophorum quasi talis polyphemus aliquando extitisset, hinc ex Pontificiis aliqui nobiscum sentire conguntur. Villa Vincentius inquit: *Dubium enim est picturam hanc à S. Patribus*

in

in hunc usum propriè excogitatum, ut Evangelii præconem adumbret, qui dum Christum extollit, & circumfert visendum, cognoscendumque omnibus, periclitatur in procellis & fluctibus hujus mundi, sustentatus tamen spe jucundissimorum fructuum imposteriorum, & vel post hanc vitam suscipiendorum quos baculus superne vivens & florens promittit. L. III. de ratione Studii Theolog. c. VII. Confer. Baronius in Martyr. XXV. Julii. Becanus lib. de invocatione Sanctorum pag. 113. Georgius eques armatus pingi solet, quem prout pictores penicillo, ita calamo descripsit Joh. Baptista Mantuanus in Georgio. Verè sanctum fuisse hunc Georgium testatur Laurentius Surius tom. II. mense. April. pag. 798. Serrarius Lit. II. pag. 20. Extat epigramma Verantii Fortunanti de Basilica in Anglia, in quo de ejus martyrio (cit. Baron.) sequentes leguntur versus:

*Carcere, cade, siti, vinculis, fame, frigore, flammis,
Confessus Christum duxit ad astra caput.
Qui virtute potens, orientis in arce sepultus
Ecce sub occiduo cardine præbet opem.*

Idem à Pontificiis his colitur verbis: *Hic nos salvet à peccatis, ut in cælo cum beatis possimus quiescere*; Hinc Petrus Paulus Vergerius in Concil. Trident. cum traditionem hanc de Georgio non per omnia approbare vellet, in discrimen dignitatis, imo vitæ ac capitis adductus fuit; teste Chemn. l. c. fol. 575. a. Conf. Joh. Sleidan. Comment. de Stat. Relig. L. XXI. pag. 651. Micræl. H. E. L. III. Sect. II. Qu. XXIV. & XXVI. It. Qu. XLVIII. pag. 787. D. Gerh. Tom. VI. de Magistr. Polit. §. 205. Attamen quascunque crepent minas, quibuscunque sæviant fulminibus, sine dubio hic Georgius in rerum natura nunquam fuit, adeo ut Gelasius dist. XV. fabulam hanc hæreticis tribuat inventoribus. Vid. Melchior Canus Loc. Com. lib. II. c. VI. Baronius, qui aliis in traditionibus hujusmodi censendis adeo regibus esse non solet, hanc tamen Georgium nunquam vixisse credit. *Pictura illa S. Georgii, qua effingitur eques armatus, qui hasta cuspide draconem interficit, juxta quem etiam virgo posita, manus supplices tendens implorat auxilium, Symboli potius, quam alicujus historia opinor esse expressam imaginem.* In nullis enim, quæ recensimus Gregorii actis antiquis, quicquam ejusmodi legitur, sed à Jacobo de Voragine absque aliqua majorum autoritate, ea ad historiam referuntur, quæ potius typum exprimunt, in Martyr. Rom. April. XXIII. Cum eo sentit Alcazar ad c. VII. Apoc. pag. 444. Conf. Andreae Riveti

B

Jesuita

Jesaita vapulans cap. VII. n. XX. XXI. pag. 128. Joh. Reinoldi de *Ecclē-
sia Romana Idololatria c. V. Sect. XXII.* Simili ferè modo videtur Ju-
dæus ille fictus non-mortalis ad Christianam religionem confirmandam,
prout Christophorus & Georgius. Hac de causa D. Danhauer in
Dramat. Sacr. Theat. II. (ubi phantasmata fictarum personarum introducit)
in eadē scena sistit Christophorum M. Georgium & Judæum immortalem.
§. IX.

Uterius falsitatis argumentum esse solet, si autores diversi, cum ean-
dem describunt rem, sibi non consent. Quemadmodum testimonia illa,
quæ Judæi adversus Salvatorem nostrum conquiverunt, parum æstimantur
inde, quod non convenerint inter se Marci XIV, v. 56. Imo pro nullo habentur
testimonio Matth. XXVI. v. 59. Discordiam varietatemque historicorum
mendacii notam dicit Paulus Diaconus *lib. IV. miscel. c. II. & XIII.* Julius
Capitol. *in maxim. & Balbin. c. XV.* De Judæo autem immortali tot di-
versæ sententiæ, & tot contradictiones occurrunt, ut exinde optimo jure
suspecta habeatur illa relatio. Matthæus Paris, cumque eo Cluverus &
alii scribunt, hominem hunc, ante Baptismum Cartaphilum, postquam vero
ab Anania baptisatus, Josephum appellatum fuisse. Botoreus in historia
nomen huic fuisse refert Gregorii. Libavius in praxi Alchimia eundem
Buttadæum appellat. Chrysofomus Dudulæus ex relationi Pauli ab Eizen
Ahasverum vocat. Sutorem se fuisse dixit Hamburgi ac Numburgi, ad-
eo ut fortunarum suarum sedem non procula à porta in civitate Jerusalem
habuerit, referente Paulo ab Eizen, Chrysofomo Dudulæo, Nicolao
Helvadero &c. Paris vero & Cluverus eum janitorem fuisse Pilati tradunt.
Rudolphus Botoreus ac Bulengerus cerdonem dicunt. Hinc ille Judæum
hunc, Salvatorem nostrum abegisse de taberna sua, forma sive formula cal-
cei, hi vero pugno scribunt. Numburgi nec stare nec sedere potuit, adeo
ut durante concione in templo modo antrosum modo retrorsum iverit:
Dixit ibidem, quod hæctenus nec noctu nec die quieverit, sed sine cibo ac
potu, absque somno & quiete miraculosè tot secula conservatus fuerit. In
Armenia autem non solum stare sed & sedere, imo aliquoties cibum capere
potuit, cum Episcopo Armeniae prout Paris notavit. Hamburgi & in Ar-
menia munera sibi oblata contempsit, nec ultra duos accepit obulos, ex
quibus illico eleemosynas fecit, vid. Dudulæus ac Parisius. Numburgi au-
tem à mercatoribus amplissimis ornatus est muneribus.

§. X.

Et quis tandem crederet, Salvatorem nostrum amantissimum, qui ad miraculum usque patienter tulit sputum, colaphos, verba, flagella & ipsum crucis supplicium, limites hujus virtutis circa miserum hunc Judæum transgressum esse? Tanta sane ejus fuit patientia, ut latroni in cruce conversionis fuerit occasio. Hic enim citra dubium de Christi miraculis varia audiverat, quæ tamen parum curavit. In cruce videbat Dominum non miracula edentem, sed opprobria injusta patientem, tunc dixit: Nos quidem justè, hic vero quid mali fecit? Luc. XXIII. v. 41. Cum injurias & maledicta susciperet, derisus & contemptus, malignam illam, & longo usu obduratam latronis mentem immutare valuit. In crucis jam constituto doloribus Salvatori nostro Principes Sacerdotum cum Scribis & Snioribus illudentes dicebant: Si Rex Israel est, descendat hinc de cruce, & credimus illi Matth. XXVII. v. 42. Quærat aliquis cur non descenderit? Siquidem viri Primates, huic miraculo se credituros promiserint: Respondet Augustinus tract. XXXVII. in Joh. circa finem: *Qui patientiam docebat, ideo potentiam differebat. Si enim quasi commotus ad eorum verba descendisset, victus convitiarum dolore existimaretur. Nam quid magnum ei fuit de cruce descendere, qui potuit resurgere de Sepulchro?* Hinc Tertullianus jure invehitur adversus Phariseorum Principes, quod innocentiam Salvatoris Domini nostri videntes, tot opprobria, & dolores, & cruciatus tanta patientia ferentem, non crediderint in Deum. lib. de Patientia c. III. Qui flagellationes, coronam spineam, quos universus Dæmonum grex excogitare valuit cruciatus, absque minis tulit, & hujus malitia Sutoris confuti, injurias præsentis animo suscipere paratus fuisset. *Is convitiis affectus non vicissim convitiabatur, cum malis afficeretur non minabatur, sed committebat causam eam ei, qui justè judicat* I. Petr. II. v. 23. Id quidem certum, ingentem fuisse ligni molem, cui vir maturæ ætatis erat affigendus; Item Salvatorem nostrum viribus fractum, lento incessisse gradu; verum Judæi & milites ad supplicii executionem constituti, minis ac verberibus bajulo afflictissimo in via molesti esse volebant, quia potius de sublevando onere cogitaverint. Cum enim ita confectus doloribus, tum ex agonia in horto, tum ex verberibus, vexationibus, & flagris ministrorum ei illudentium tum ex continuis vigiliis, ex flagellatione, & coronæ tandem spineæ violenta impositione, adeo ut oneri crucis ferendo vix par videretur, imposuerunt Simoni Cyrenæo

Christi crucem Matth XXVII. v. 32. Marc. XV. v. 21. Luc. XXIII. v. 26. Non ut viribus exhausto benefacerent, sed ne forte Salvator, quem severioribus suppliciis servatum volebant, sub crucis onere exspiret ac emoriatur. Hinc constat, relationis hujus autorem, sibi de simplicitate vulgi ludos fecere, ac ferè jam dementatam figmentis fallere voluisse. Credimus ergo commentum hoc inane inter aniles illas fabulas, quas vetulæ, dum fufum digitis torquent, ad lucernam inter juvenculas narrare solent, esse numerandum.

§. XI.

Thesi probata ordo postulat, ut antithesin experiamur. Qui sub hujus vexillis stipendia faciunt, defendere nituntur Judæum memoratum vixisse olim, & nostri adhuc superesse temporibus. Chrysostomus Dudulaus in Relation. Germ. & ex eo Joh. Georg. Hadck. sequentibus rem tradunt & probant: Es hat Paulus von Eisen der Heiligen Schrift „Doctor, wahrhafftig zu seyn für ehlichen Jahren erzehlet/ als er in seiner „Jugend zu Wittenberg studiret und im Winter an. MD LXXIV. heim „zu seinen Eltern gen Hamburg gereiset / habe er den nehesten Sonntag „in der Kirchen unter der Predigt einen langen Mann/ welcher eine lange „ge Person / mit langen über die Schultern gehangenen Haaren / gegen „der Kanzel über Barfuß gesehen / welcher mit solcher Andacht die „Predigt angehoret / daß wenn der Name JEsus genennet würd/ sich „höchst und demütigst geneiget / an seine Brust inniglich geschlagen „und geseuffzet. Er aber hat keine andere Kleidung gehabt in solchem „harten und kalten Winter / als ein armer Bettler -- Nun hat „gleichwol vorgemeldeter Doctor nach gehaltenr Predigt fleißig nach „gefraget an welchem Ort der Mann anzutreffen sey/ und nachdem er „solches erforschet/ hat er sich bey ihm gar eigendlich erkundiget/ woher „er wäre / und wie lang er sich im Winter auffgehalten / darauff hat er „nun bescheidenlich geantwortet und gesaget: Er sey ein geböhrner „Jude von Jerusalem gebürtig/ mit Nahmen heisse er Ahasverus, seines „Handwercks ein Schumacher daselbst/ auch bey der Creuzigung „Christi / und seinem Tode damahls persöhnlich gewesen/ und also von „der Zeit hero lebendig geblieben. --- Was nun Gott mit ihm vorhas „be / daß er in diesem elenden Leben / so herumb wandern / und ihn so „elendiglich anschauen lasse / könnte er nichts anders gedencken / Gott „wolle an ihn vielleicht biß an den Jüngsten Tag/ wider die Jüden ei-
ne

nen lebendigen Zeugen / dadurch die Ungläubigen und Gottlosen alle⁶⁶
welche sich zwar Christen nennen (des Sterbens Christi zu erinnern⁶⁶
und sie zur Buße möchte bekehret werden. Seines theils möchte er⁶⁶
wol leiden / daß ihn Gottlaus diesem schändlichen Leben und Jammer⁶⁶
thal in den Himmel abfodere. His addi potest Antonius Colerus, qui⁶⁶
Judæum hunc immortalem Lubecæ suo tempore fuisse testatur, prout
verba Henrici Bangerti §. III. citata ostendunt.

§. XII.

Ex his, quæ vim aliquam inferendi habere videntur, sunt: (1) Quod D.
Paulus ab Eizen cum Judæo illo fuerit locutus. (2) Quod homo ille se im-
mortalem circumvagantem Judæum dixerit. Verum ex mente Chry-
sostomi illa valent non in statu, sed in ampliacione. Non enim Theolo-
giæ Doctor sed juvenis, qui postea sumus consecutus honores, vidit ho-
minem statura magnum, crinibus per humeros diffusis, discalceatum; Ju-
venes autem ceduli sunt, quia nondum in multis decepti, inquit Ari-
stot. II. Rhetor. c. XII. Nec etiam Paulus ab Eizen illa retulit Chryso-
stomo Dudulæo, qui aliquot annos post illum vixit, sed forte rumori ac fa-
mæ inconstanti fidem habuit. *Fama quodammodo videtur veritatem
prospicere & audire; quam ob causam sæpenumero fallit, & tum ad
gratiam blanditur, tum etiam mendacia spargit, juxta Ælianum L. I.
Hinc benè Virgilius L. IV. Æneid. v. 175.*

*Fama malum quò non aliud velocius ullum
Mobilitate viget, viresque acquirit eundo.
Parva metu primo, mox sese attollit in auras,
Ingrediturque solo, & caput inter nubila condit.*

Habuit enim is disputationem inauguralem Wittenbergæ, de discrimine
veræ Ecclesiæ Dei & aliorum hominum, sub præsidio Philippi Melanchtho-
nis Anno M D LVI. d. XVIII. Maji. Ergo ille Paulus ab Eizen Anno
M D LXXIV. ulterius Juvenis non fuit; Anno LX. ejusdè seculi Commen-
tarium in Genesin ut D. Theol. & Superint. publici juris fecit. Ad Coleri
testimonium Resp. privatum aliquod esse documentum, ad rem tanti mo-
menti probandam plane ineptum; Imprimis eam nulla addita sit cir-
cumstantia, quæ relationi ex parte fidem conciliare queat. Vix credibile
immortalem hunc Judæum Hamburgi ac Lubecæ fuisse, adeo ut nemo
præter Paulum ab Eizen & Antonium Colerum ejus habuerit notitiam. Et
licet omnia bene se haberent, vix tamen aliquis argumenti hujus probaret

consequentiam; Quia homo ille à Dudulæo descriptus se immortalem esse dixit, ergo revera talis fuit. Si illa valeret ratio, quid fiet de falsis Salvaroris testibus. Benchoabus multis arcibus in Judæa occupatis per XXX annos Messia sibi tribuit nomen, à suis tandem occisus de quo conf. Micraël. *H.E. Lib. II. Sect. I. quest. XXXV.* Origenes *lib. I. contra Celsum* narrat, quod Dositæus Samaritanus, post Christum natum se Messiam esse dixerit. De Theuda refert Lucas in actis Apostolorum quod se aliquid magni esse aliis persuadere laboraverit, adeo ut circiter CCCC. homines in suas traxerit partes, qui tandem occisus c. V. v. 36. Præstigiatores hunc Josephus appellat, cujus caput abscissum Hierosolymas est portatum lib. XX. *Antiquitatum c. II.*

§. XIII.

De Simone Mago in Actis c. VIII. v. 19. legitur, quod artibus magicis hanc sibi conciliaverit autoritatem, ut omnes ferè homines illum tanquam Magnam Dei virtutem observaverint. De eo refert Tertullianus Just. Martyr, Irenæus & Eusebius, quod illi Romæ statua fuerit posita, hac inscriptione: *Simoni Deo Sancto vid. Camerarius tom. I. operum in horis succisivis pag. 327.* Putant tamen nonnulli, statuam hanc non fuisse erectam Simone Mago, sed Deo illi Sabinorum antiquissimo, qui Semo Sancus Fidius dicitur; Cum Romæ in Tyberis Insula anno Christi MDXXIV. lapis fuerit effusus hac inscriptione: *Semoni, Sanco, Deo, Fidio, Sacrum.* Hujus Dei mentionem fecerunt Livius *Lib. VIII.* Ovidius *lib. VI. Fastor.* Dionysius Halicarnasseus *Lib. IV.* Augustinus *de Civit Dei.* Confer. Micraëlius *loc. cit. p. 287.* Gregorius Turonensis *lib. XI. Histor. c. VI.* narrat de quodam Burdegalensi Desiderio, quod is magicâ arte hominibus imposuerit, seque Christum esse mira abstinencia (quam tamen in gluvie clam abundè compensavit) confirmare voluerit, qui tandem dolo cognito urbe ejectus est. Huc referri potest David Georgius qui circa annum MDXXVII. se Christum esse docuit. Tradidit is Scripturam S. esse imperfectam, suam tamen doctrinam ad hominis salutem esse sufficientem. Se mundam judicaturum, immortalem imo, ipso Christo esse præstantiorem, cum etiam peccatû in Scriptum S. remittere se posse gloriatu sit, Thuan. *lib. XX. nostro Seculo Quakerorum Princeps James Naylor Dei affectavit titulum.* Is enim anno MDCLVI. d. 24. Octobr. una cum Timotheo Wedlock oppidum Bristol ingressus, cui duæ mulieres equum ducebant canentes: *Sanctus, Sanctus, Sanctus est Deus Israel.* Cum vero idem & septem ejus discipuli

puli in carcerem ducerentur, Prophetam se à Deo missum, agnum Dei, & unigenitum Dei filium dixit, vid. Theodor. Rhay *in confusa confessione Tremantium seu Quakerorum c. III. pag. 23.* Examen & criminalis executio reperiuntur in libro cui titulus: *Quaker Jesus. Confer. Lassenius von der Quaker Sect.* Daniel Hartnaccius *continuat. Micral.* alium nominat ex Quakerorum Secta Gylpin de Kendal qui simili modo Deum se esse mentius est. *Is enim anno M DC LIII. Mense Majo raptu quodam per plateas discurrens, tandem ante fores musici cujusdam confitit, & aperiri eas sibi petiit, eo quod Christus adesset. Intromissus autem veluti tabidus & mente captus musica quedam instrumenta corripit fidibus, sed minime ad artus prescriptum canere & tandem saltare incipit. Rogatus causam, & quid sibi gesticulationes illa velint? respondit, se quidem musica minime omnium delectari, sed spiritum sibi modo significasse, quod simile gaudium sit in caelo super conversione peccatoris pag. 1058.* Si vero facile quis his confessionibus non movetur, quomodo ergo homo ille, qui se Judæum dixit immortalem illico fidem facere potuit.

J. XIV.

Verum sine dubio excipient, scivisse tamen hunc hominem exacte passionis Christi circumstantias, de ejus resurrectione, & iis qui cum Christo resurrexerunt, & Sanctorum venerunt civitatem. Ulterius narravit varia de Apostolis, ejusque discipulis, de Rerum publicarum mutatiobus; Variis etiam usus est linguis in Germania germanica, in Gallia gallica, in Hispania hispanica est locutus lingua, adeo ut quasi his confirmaverit illa, quæ retulit de ejus conditione. Vixit præterea piè ac religiosè prout de illo Paris. loc. cit. refert. Sed respondemus hanc objectionem petere principium. An enim unquam talis homo fuerit, qui immortalem se dixit Judæum, omnibus illis circumstantiis, quemadmodum referri solet, illud est de quo dubitamus. Et licet concedatur, fuisse aliquando talem, qui nonnulla de Salvatoris nostri morte recensere valuerit Judæum; Vel enim illa quæ protulit, scripta sunt in verbo Dei, vel in Historia antiqua, vel minus. Si prius, inde petere potuit quæ recensuit. Si posterio, dubium adhuc erit num vera sint illa quæ dixit. Fuissent enim illa quæ præter Scripturam S. retulit, vel de fide, & se omnino falsa. *Nobis enim curiositate opus non est, post Jesum Christum, nec inquisitione post Evangelium, cum enim credimus, nihil desideramus ultra credere, quia hoc primum credimus non esse*
quod

quod ultra credere debeamus, sunt verba Tertulliani de præscript. adversus Hæret. c. VIII. pag. 203. edit. Commel. anno M DC VIII. Conf. Chrysoft. Homil. XLIX. operis imperfecti; *Quid si diversa à Scripturis fabulari vultis, cur nobiscum concertatis, qui neque loqui, neque audire sustinemus, quod extraneum sit ab istis*, scribit Athanasius epist. de incarnat. Christi contra Apollinarium tom. I. fol. 484. Vel de moribus, ut quæ ad historiam spectant, tunc probandum restaret, illa non reperiri in ullo historico; & non esse figmentum ejus qui dicit. Ad linguarum usum diversum respondetur, in omni seculo fuisse homines, qui linguarum dono fuere instructi; nemo tamen hos pro mundi miraculis habuit, multo minus pro non mortalibus. Fuit hic Regiomonti anno M DC XXXVI. homo nequissimus qui se summum Deum mentiebatur esse, hinc talem sibi composuit honoris montem: *Wir Johann Albrecht Adelgreiff / Syrdos Amada Canamata, K. kis, Schmatkili-mundis, Schmatkallaldis, Elioris, Uber. Erzt. Hoherpriester / Kays. Ser und des Heiligen Göttlichen Reichs König / der ganzen Welt Friede = Fürst / Richter der Lebendigen und der Todten / GOTT und der Vater in welches Herrlichkeit EHRZEITUNG kommen soll zum Jüngsten Gericht. / HERR aller Herren und König aller Könige.* Hos titulos variis enisus confirmare miraculis, linguis variis usus, Hebraicâ, Græcâ, Latinâ, Polonica, Litvanica, Curonica, Bohemicâ, & Germanicâ. Dignam vero impostor ille consecutus est mercedem, dum die XI. Octobr. decollatus, ad ejus cadaver igne consumptum fuit. De illo lege potest *Theatrum Europæum Tom. III. pag. 720.* Elias Prætorius in *Spiegel der Mißbräuche.* M. Christoph. Hartknoch, *H. E. Prussia p. 588.*

S. XV.

Hæret tamen adhuc scrupulus. Objiciunt quippe vixisse hunc piè ac honestè, adeo ut judicii diem semper exspectaverit, victu moderato & vestitu contentus, omnes divitias & munera sibi oblata contempserit, prout de illo scribit Paris loc. cit. Verum & is facili negotio eximitur. Vixerunt olim Gentiles, Judæi & alii satis honestè ac religiosè, & adhuc vivunt. Fuit superiori seculo aliquis Agyrta, qui se Johannem Evangelistam esse mentisus est. Vixit is procul dubio religiosè ac piè, alias nec vulgo satis credulo fidem facere potuisset. Attamen Tolosæ in Hispania est combustus, de quo Gisbertus Voëtius disput. *Select. part. I. pag. 1446.* Divitias ac opes

con-

co ntempserunt varii. Inter alios nominamus Joachimum Fortium Ringelbergiam, cujus verba sequentia citat Melchior Adami in vitis Philosophorum pag. 48. *Eo sum ingenio, semper fuis, & semper ero, ut summam inopiam quam summam opes malim, metuerem enim ne per- viciosa esca mentem occuparet meam, ne veram vilis metalli cura studia dulcissima impediret. Mediocre modum ad vitam tuendam necessa- rium esse non pernego, nec aurum contemno, sed magnas opes que men- tem à liberis abducere queant. Ferè sit ut bona animi, corporis mala, rursusque corporis bona, animi mala sunt. Nihil sanè rarius, ni- bilque magis arduum puto, quam hominem esse, & eruditum & divi- zem; Nihil ergo Judæus hic immortalis peculiare retinet quo rela- tioni veritatem conciliare potuerit.*

§. XVI.

Ulterius Johann. Georg. Hadck. cum aliis sufficienter fabulam hanc defendi posse putant, exinde, quod Johannes c. XX.v.30. dicat: *Multa etiam alia edidit signa Jesus in Discipulorum suorum conspectu que non sunt scripta in hoc libro. Item c. XXI.v.25. Sunt autem & alia multa que fecit Jesus, que si scribantur sigillatim, ne quidem mun- dum ipsum opinor capturum, eos, qui scriberentur libros. Sed quid illa ad Judæum immortalis? Hic medius terminus Syllogismum vitiosissimum ex puris conficeret particularibus: Aliqua miracula, quæ Deus fecit, non sunt scripta. Traditio de Judæo immortalis, est aliquod miraculum, Ergò. Similis est collectio, ac si quis inferret: Aliquis homo est immortalis, nempe ex mente Parisii, Dudulæus est aliquis homo. Ergo est ille immortalis Judæus, cui tantopere pa- trocinatur. Hoc modo commentitiæ quælibet fabellæ pro divinis haberentur miraculis. Et sanè si Evangelistæ ex illorum sententiis, & alii antiquissimi historici, de Judæo immortalis studio nihil nota- verunt, quis hanc licentiam dedit Dudulæo & aliis, ut illa Scriptis traderent? *Cum Christus ipse tacuerit ea, quis nos, um dicat; illa vel illa sunt. Aut si dicere audeat unde probabit? Quis enim est tam vanus, aut temerarius, qui cum dixerit etiam verba, quibus voluerit, & que voluerit, sine ullo testimonio divino affirmat ea esse, que tunc Do- minus dicere voluit; Scribit egregie Augustinus tractat. CXVI. in Johann. Multa esse facta, quæ tamen non sunt scripta, certum qui- dem est, sed exinde colligere: Ergo hoc vel illud factum & non-**

C

Scri-

scriptum, citra crimen fallaciæ consequentis non licet: A non distributo enim ad distributum, non valet consequentia.

§. XVII.

Porro objiciunt nonnulli; non penitus vanam esse sententiam, quam multi populi celebrant ex Hesiod. *lib. I. operum & dierum v. 762.* & Aristotele *VII. Ethnicorum c. XIII.* Famam temere nasci non solere, juxta Cic. *lib. II. ad Heren.* De Judæo immortalis plurimi, ac præclari testatur historici, antiqui pariter ac neoterici. Ex antiquis Mathæus Parisius, qui teste Antonio Possevino seculo XIV. post natum Christum, vel potius juxta Calculum Vossii tract. II. de Histor. Græc. & Lat. Seculo XII. anno M CCXLII. vixit. Nec est quod de ejus aliquis dubitet sinceritate, cum à Flacio Illyrico, Stratemanno, & aliis inter veritatis testes sit relatus. Johannes Cluverus in Academia Sorana Professor Regius, vir de Historia meritissimus, prout in aliis sic & in relatione præsentis, Parisii confirmat sententiam. His addi possunt varii in antecedentibus nominati. Verum respondetur, potentissimam quidem esse probationem, si ostendi queat omnes in quod dicimus consentire, juxta Aristotel. *lib. Eudem. c. VI.* & Senec. *epist. CXVI.* Non tamen quicquid unus aut alter affirmat, instar Evangelii est recipiendum. Ad Ciceronis verba respondetur ex Cic. *loc. cit. non facile debere credi rumoribus.* Parisius in aliis Historicus non contemnendus, attamen interdum, bonus dormitat Homerus: *Vix ullum reperiri Historicum etiamsi soli querendus tradatur, in quo non labecula aliqua deprehendi queat,* inquit Nicodem. Frischlin. *Method. Hist. pag. 83.* Conf. Kirchmayer in *historica Hamelensium.* Quidam vero creduli, quidam negligentes, quibusdam mendacium obrepit, quibusdam placet, illi non evitant, hi appetunt, teste Senec. *lib. VII. natural. quæst. c. XVI.* Flacius ac Stratemannus, Parisium veritatis testem dicunt, non propter fabulam de Judæo immortalis, sed quia bona fide, quæ contra papatum faciunt, annotata reliquit. Verba Stratemanni sunt; *Scripsit hic testis veritatis historiam Anglicam, in qua enormia Scelera Pontificium egregiè depinxit, vocans eos Anti-Christos, fures nocturnos ac latrones. Exitu IX. Waldens. pag. 811.* Flacius in Catalogo testium veritatis à fol. 366. ad 378. ex Parisio delicta Pontificium notavit. Inter alia vero graviora, paucissima citamus verba, quæ Parisius ad annum Domini M CCLIV. notata reliquit: *Transit hic annus Romana Ec-*
clesia

clesie & Papali curia, si devotionem reputes, virulentissimus. Exspiravit enim que consecrata haberi devotio, habita à Prelatis & Populo, penes matrem Romanam Ecclesiam, & Patrem & Pastorem Dominum nostrum Papam; Et si illa curia fideles Christi multoties, usque ad amaritudinem Spiritus cruentaverit, nunquam tamen sicut & sequenti anno, tam lethaliter, universos Christi servos & singulos, sauciavit. Coguntur enim infantes idololatra, & quasi apostata veritati, que Deus est, abrenunciare; Et præter hoc, quod intolerabile est, temporalia bona violenter depraedantur. Papa operatur omnia, non in edificationem, sed in ruinam. -- Concessa fuit decima in subsidium terre sanctæ, cogimur eam transferre in subsidium Apulia, contra Christianos. Ex obligatione injustissima, graviora subire cogimur: Multipliciter mentiri, falso juramento præstito, quod in utroque testamento celitus prohibetur. Concedere cogimur terminos solutionis, quos nullo modo possumus observare, nisi incidamus in laqueos usurariarum, quos socios eorum & participes novimus; Datur potestas personis prorsus indignis, super nobiles Ecclesias, venduntur Prelati ut boves & asini. &c. &c.

§. XVIII.

Nec sine insigni vitio à particulari ad universale argumentari licet; Vara refert Paris. in uno vel in alio loco, ergò semper. Bellarminum Orthodoxiæ testem esse, integro ostendit libro Doct. Joh. Gerh. Idem, conscripsit Confessionem Catholicam, ubi Pontificiorum collegit testimonia contra Pontificios. D. Joh. Georg. Dorfschæus, Thomam Aquinatem, veritatis confessorem esse, prolixè probavit. Exinde tamen nec nominati Theologi celeberrimi, nec reliqui veræ Ecclesiæ Doctores, colligunt, quod vel Ballarminus, vel Thomas de Aquino, nunquam falsa scripserint. Ipse Diabolus aliquando vera loquitur, ut constat ex Marc. III. v. 11. & 12. ex Luc. IV. v. 41. Quæ loca egregie explicavit (forte) D. Bebelius, in libello cui titulum fecit: *testimonium Diabolorum*; Interim verissima sunt, quæ gloriosissimus noster Salvator inquit Joh. VIII, v. 44. *Quotiescumque Diabolus loquitur mendacium, de suo loquitur, quia mendax est & pater mendacii. Concessum est Diabolo interdum vera dicere ut mendacium suum rara veritate commendet, si enim nunquam verum diceret, nec ad tentationem poterat sufficere defectio ejus*, inquit Chrysost.

Oper. Imperf. in Matth. (vel quicumque hujus operis autor. Petrus Wastelius Carmelita in vindiciis suis, Joh. Hierosolymit. esse putat. Alii autem vel Ariani cujusdam, vel Catholici, & ab Arianis corruptum judicant, vid. D. Dorschæus *disp. abus. pag. 138.* Robertus Bellarm. *de Script. Eccles. pag. 94.*) homil. XIX. Hinc universalissima Apostoli & hic obtinet regula: *Omnia probate quod bonum est retinete.* I. Theff. V. v. 21. Ab hujus auctoris, Parisii nempe nutu, reliqui omnes toti pendent; Hinc parum illos juvat, licet fabulam hanc ornare velint societate magni viri, qui eundem ipsis erraverit errorem. *Pecantium enim multitudo non parit errori patrocinium*, juxta Hieronymi epist. LXVI. ad Ruffinum. Similes hi sunt Pastori, cui persuasissimum erat, nihil omnino esse falsum, quod semel typis esset excusum, de quo Melchior Canus lib. II. loc. Com. cap. penultimo. Prout nec Ecclesia, nec Papa, de non Canonico libro, possunt facere Canonicum, juxta Bellarm. *Lib. I. de Verbo Dei c. X.* & Gretscherum *in defensione Bellarm.* Ita nec aliquot Historici fabulam in veram transmutare possunt historiam. Communi laborant vicio superstitiosi rerum gestarum auctores, ut oscitante primo oscitent & alii. Error aliquoties repetitus in veram historiam converti non solet. Putat equidem Cluverus tempore Parisii communem fuisse famam de Judæo immortalis, sed historiæ veritas non pendet à vulgo; hic enim fabulis delectatur, adeò ut benè dixerit B. Lutherus in colloquiis commensalibus fol. 194. *Der grosse Hauffe will einen Moses mit Hörnern haben.* Nulla pronior ad errorem atque præcipitium via est, quam per vulgi ire vestigia. Unde Democritus: *Unus mihi pro populo est, populus pro uno*, vid. Senec. Epist. VII. Cluverus obtorto quasi collo, ac invitum, hujus figmenti patroni rapiunt. Eius verba sunt sequentia: *Habebant & in sermonibus rem plerisque incredibilem Saxones nostri, nimirum commeare per urbes Judæum quendam immortalem. -- Visa & nobis res portentoso mendacio affinis & c. & c.* Hæc verba Anonymus ut in suas partes commodius trahere posset, sequenti modo verit: *& haben uns (in diesem MDCIV. Jahr unser Sachsen für gewiß berichtet /rc.* En in limine dolum! Nihil enim de certitudine relationis in textu, quin potius plerisque incredibilem dixit.

§. XIX.

Tandem nonnulli putant concedenda esse illa omnia, quæ de Judæo

dæo circumferuntur, cum faciant ad confirmandam passionis historiam, ualvatori nostri omnipotentiam, Judæorum item convincendam pertinaciam, ac redarguendam. Illud intendere videtur Paris. loc. cit. Cluverus & Henricus Bangertus. Is enim loco citato sequentia tradit: *Si vera essent quæ Matthæus Paris ante hosce annos quadringentos, de illo, ad annum MCCXXVIII. & MCCLVII. pestiferitati prodidit, quæque postea sub initium seculi nostri, eodem videlicet tempore, quo Colerus hac notavit, Chrysostomus Duduleas peculiari scripto vulgavit, egregium sanè Christianæ fidei argumentum contra Judæos præberent.* Sed non est ut aliquis cum divite ex Luc. XVI. è mortuis suscitatum vel immortalem desideret legis ac Evangelii interpretem. Restant Evangelistarum scripta, ex quibus sufficientissima passionis cognitio peti potest; Reliqua omnia citra fabulas expediri possunt. *Sine mendacio confirmabitur verbum legis, & Sapientia in ore fidelis complanabitur.* Syrach. cap. XXXIV. v. 8. Qualis ista probandi ratio, ex falsis velle colligere vera? In promovenda veritate divina, fabulæ prohibitæ sunt: *Numquid enim Deus indiget vestro mendacio, ut pro eo loquamini dolos?* Job. XIII, v. 7. Hoc modo quis veritati notam inureret, ac si citra mendacii patrocinium defendi non posset. *Nec historia debet egredi veritatem, & honestè factis veritas sufficit,* inquit Plin. lib. VII. Epist. XXXIII. Ex hujusmodi fabellis adversarii ansam capiunt calumniandi, quemadmodum egregiè idem explicat Joh. Hornbeck de convincendis Judæis in proleg. §. V pag. 18. *Inter quæ (figmenta) hoc loco prætereundum non videtur, quod mihi à Judæis quandoque exprobratum, ubi videbant, ex vano aliquo rumore, ad sua loca confluere, immensam hominum papalium turbam visurorum (uti falso sparsum fuerat) Judæum, qui à Christi temporibus supervisset, & vagari incertis sedibus credebatur usq; ad diem adventus Christi novissimum, querebant: an tale quid de Judæo aliquo nostra in lege (sic vulgo loquuntur) contineretur? & quomodo adeo credulè essent Christiani & mendacis addicti? Fateor haud leve scandalum sic ipsis objici. Jam & historiis nonnullis, cætera nota haud infimè insertam illam vagantis Judæi legendam magis indignamur. Merè nugæ &c.* Aristoteles aliquando interrogatus; quid lucri facerent mendaces? respondit: ut quando verum dicunt iis non credatur. vid. Diogen.

etrus
utat.
orru-
Bel-
ssima
nete.
ui o-
cor-
em.
Hie-
per-
esset
timo.
face-
sche-
in ve-
io su-
ent &
on so-
sse fa-
ulgo;
collo-
Mo-
ecipi-
Unus
erum
. E-
ue in-
quen-
is & c.
osset,
unses
enim
bilem
de Ju-
dæo

ax
TH
1210

Diogen. Laërt. in vit. Philosoph. Franciscus Patricius in discuss. Pe-
ripat. fol. 12. Quicumq; turpi fraude semel innotuit, etiamsi verum
dicit, amittit fidem, inquit Phœdrus fab. X. lib. I. Adhæc testimo-
nia citata non probant probandum, sub certa conditione, si vera es-
set nempè relatio, firmissimum inde peti posse contra Judæos argu-
mentum, credunt citati Historici. Verum hic conditionalis nihil
ponit, cum in antecedentibus evictum sit, traditionem hanc, otiosi
alicujus ingenii excrementum, non veram sapere historiam. Hujus-
modi nugis, piam adhibuit censuram Mantuanus, cujus verba Coro-
nidis loco citamus:

-- -- Nullus Idoneus autor
Nec testis productus adhuc; Ideoq; relinquam
Talia, que possunt, quaedam figmenta videri.
Nostra etenim nugæ, deliramenta q; damnat
Religio, nec dat linguis mendacibus aures.

VDT

MC

r. Pe-
erum
stimo-
era ef-
s argu-
s nihil
otiosi
Hujus-
Coro-

Pou Tla 1210, Qk

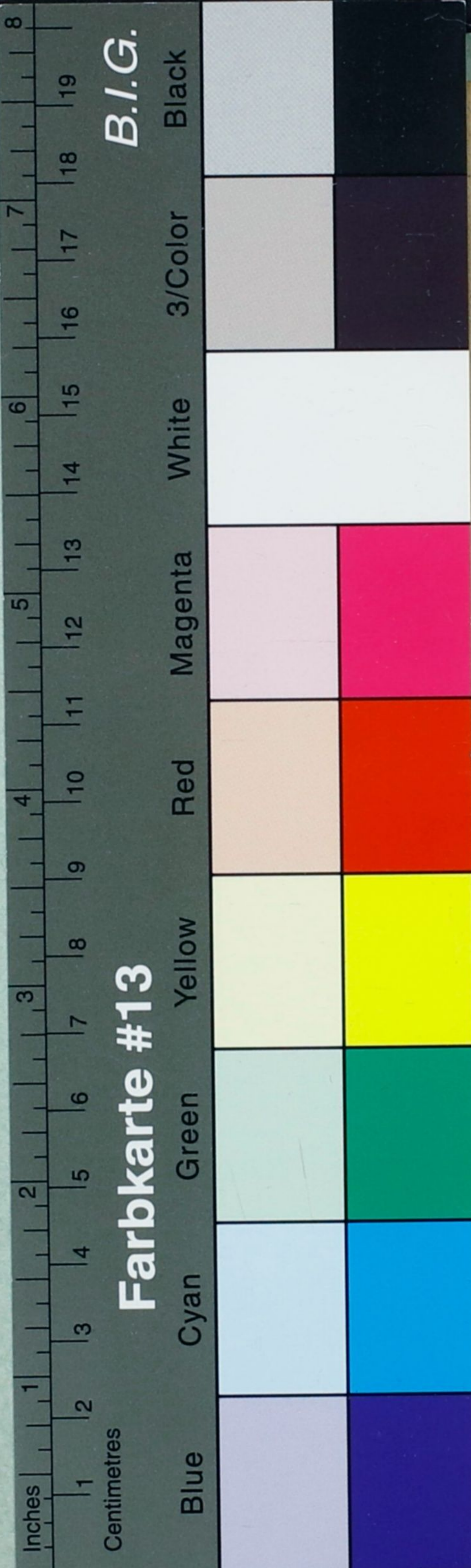
ULB Halle

3

003 702 545

B.I.G.

Farbkarte #13

DISSERTATIO HISTORICA,
DE
JUDÆO NON-
MORTALI,

7685
II h
1210

ADJUVANTE DEO IMMORTALI,

CONSENSU
Amplissimæ Facultatis Philosophicæ,
Certaminis publici argumentum facient

PRÆSES
M. CHRISTOPHORUS
SCHULTZ,

Regiom. Pruss.

ET
RESPONDENS
MARTINUS Schmied/
Slavia Pomer.

SS. Theol. & Philos. Stud.
IN AUDITORIO PHILOSOPHORUM,
Ad diem XXVI. Januar.
Anno M DC LXXXIX.

REGIOMONTI,
Typis FRIDERICI REUSNERI, SER. ELECT. BRAND.
ET ACADEM. TYPOGR. HÆREDUM.

Anno 1693.

BIBLIOTHECA
MUNICKAVIANA

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE (SAALE)